

Comarques

Joan Botella

President de Federalistes d'Esquerres i Degà de la Facultat de Ciències Polítiques de la UAB, presenta avui a la Casa de Cultura de Girona el llibre «¿Qué es el federalismo?», que ha escrit amb Victòria Camps i Francesc Trillas. Victòria Camps i ell mateix intervindran en l'acte, que tindrà lloc a dos quarts de vuit del vespre i serà presentat per l'escriptor i periodista Antoni Puigverd

«De totes les solucions que hi ha, el federalisme és la menys impossible»

ALBERT SOLER GIRONA

■ Botella, oi? No deu ser família política de José María Aznar?

■ Com deia l'Aznar quan era al govern, *ni confirmo ni desmiento* (riu). No, no ho sóc.

■ No sé per què especifiquen que són federalistes i d'esquerres. És que coneix algun federalista de dretes, si més no a Espanya?

■ Diuen que n'hi ha. Jo personalment no n'he vist gaires. El que passa és que jo crec que no es pot ser d'esquerres sense ser federalista.

■ Federalistes són els Estats Units, Alemanya, Suïssa i altres, cadascú a la seva manera. Quin tipus proposen per a Espanya?

■ Justament, n'hi ha tants tipus com cal, perquè la solució federal és la forma concreta com diverses societats han resolt els seus problemes. I evidentment és diferent a Bèlgica, que als Estats Units, que al Brasil... Nosaltres ens assemblem a Suïssa en ser una societat plurinacional i plurilingüística. Als Estats Units i Alemanya en ser països extensos i amb desigualtats internes. Etcètera. Això ja resol alguns punts: ha de ser un federalisme plurinacional, ha de ser asimètric, etc.

■ Vostè coneix millor que jo les dificultats per modificar la Constitució. Fan que el federalisme sigui pràcticament impossible.

■ De totes les solucions que hi ha sobre la taula, és la menys impossible. S'ha de veure amb perspectiva. Qui ens havia de dir als de la meua generació que avui el català seria la llengua a l'escola, que tindríem mitjans de comunicació públics en català, etc.? Naturalment els beneficiats per l'anterior règim, per l'Espanya centralista, resisteixen amb urpes i dents, com va posar de manifest la mobilització contra l'estatut del 2006.

■ Vaja, que un període optimista per convertir Espanya en estat federal, serien uns 25 anys.

■ (Riu) Pot ser molt ràpid. Perquè amb l'actual sistema autonòmic ja tenim les estructures federals. El que no hi ha és la transformació de les estructures del centre polític. O sigui, en l'estat de les autonomies, tenim les autonomies però no hem transformat l'estat. Hi ha una sèrie de cossos burocràtics, centralitzats, de privilegis, etc, que prenen decisions en benefici de... de no sé qui, però no en benefici del conjunt de la societat. Això fa que les tensions entre la vella estructura central i les noves realitats polítiques territorials, siguin més agudes.

■ Hi ha a prou gent d'esquerres per a aquesta transformació?

■ Els canvis no han de venir només de la mà de gent d'esquerres. Crec que tothom és conscient que hem de sortir de l'actual situació, però hi ha un problema de manca de models i de manca de lideratges

■ Li deia perquè a Catalunya, partits que es diuen d'esquerres sostenen un president de dretes.

■ Sí, és una de les moltes proves de la desorientació i deserció que hi ha. És a dir, ni ERC ni la CUP han sigut capaces de formular cap proposta semblant, creïble, susceptible d'anar endavant, i s'afegeixen a la proposta elaborada per Mas i el seu equip. Artur Mas, que acaba d'anunciar a Madrid que té notícies d'una tercera via en algun lloc.

■ Hi ha qui opina que el federalisme és la tercera via que ha de solucionar el conflicte català.

■ El federalisme és la primera via. És la que s'ha intentat més establenent des de 1960. Hi ha hagut avenços i retrocessos, reaccions, etc, però segueix essent la via dominant en la majoria de l'opinió pública espanyola i en la catalana, segons els estudis que s'han fet. La

majoria de població vol una solució de govern compartit a les espanyes i de reconeixement dels drets nacionals de Catalunya. Aquest és el nucli de la recepta federal: reconeixement de les diferències i reconeixement de diferents nivells de govern, cadascun en el seu àmbit. El centralisme i l'independentisme són vies novingudes, solucions parcials en situacions de descontentament. No són solucions.

■ D'altres opinen que el que pretén el federalisme és fer descarriar el procés

■ Els federalistes som actius a Espanya des de 1865, és el nucli de totes les propostes polítiques d'esquerres, tant a escala espanyola com catalana. El que és nou és això del procés. L'independentisme a Catalunya era una estrictíssima minoria. Ni tan sols ERC era independentista, era federalista. Ja no li dic els socialistes, els comunistes, el PSUC, etc.

■ Vostè és degà a la UAB, on hi ha hagut incidents amb segons quina opció política. On és la tolerància dels universitaris?

■ La universitat és un espai de debat, i quan es debat surten espur-

nes. El que no hi ha és una intervenció autoritària des de dalt per impedir les confrontacions. Que en una discussió hi hagi veus una mica elevades no em sembla alarmant. Una altra cosa és que es pengin cartells amenaçant de mort un responsable universitari.

■ Troba a faltar aquesta intervenció autoritària?

■ Autoritària no significa militarització. Em refereixo a algú que tingui autoritat moral i digui: escoltin, callin i deixin de fer tonteries.

■ I la tolerància dels catalans, on ha anat a parar?

■ Buf! Si vostè mira el que passa a les xarxes socials, veu que cada vegada hi ha més comportament troglodític, a base d'insults i assetjament. Fa poc va parlar en Joan Boada a la televisió, i a les xarxes el van crucificar, li deien de tot. Es diu que algun d'aquests grups que injurien per les xarxes socials estan organitzats, coordinats i dirigits. No ho sé. Jo mateix he rebut insults.

■ Quantes vegades li han dit botifler, que és un qualificatiu que està de moda?

■ No ho sé. Sap què passa? Com que no tinc Twitter, no me n'assa-

« El federalisme és la primera via, no la tercera, centralisme i independentisme són vies novingudes »

« Cal la restauració total de l'Estatut del 2006 i la reforma de la Constitució i altra legislació fonamental »

bento. És una mesura profilàctica. Però vaja, botifler és el més barat que et diuen. Es solen dir coses molt més grosses: còmplice, neofalangista, etc. Ara bé, cadascú té la seva història política, jo puc contrastar la meua amb tota tranquil·litat amb la de qualsevol d'aquests novinguts a la defensa de Catalunya.

■ Però hi ha fractura social o no?

■ Crec que la convivència a Catalunya és tranquil·la, raonable. Igual que a la universitat, fora de dos o tres incidents esporàdics. La societat en aquest sentit està essent més madura que les cúpules polítiques i que els seus seguidors *hooligans*.

■ Hi haurà referèndum aquest any?

■ La meua previsió és que no, però vagi a saber. Mentre es plantegi en els termes actuals, crec que no n'hi haurà. El que passa és que l'actual situació de tensió no es pot mantenir indefinidament. Des del punt de vista del govern central, no pot ser que el territori més desenvolupat i més avançat, estigui en una situació d'incomoditat massiva. I a la inversa, no pot ser que el govern català es plantegi deliberadament una iniciativa política que xoca frontalment amb l'estructura política espanyola. La solució passa per diversos punts: la restauració completa de l'estatut del 2006 -potser seria necessari un referèndum als catalans i la reforma de la legislació fonamental espanyola i de la Constitució per fer possible el primer punt. L'estatut el vam votar els catalans i va ser indugudament retallat pel Tribunal Constitucional. S'ha de tornar a posar el rellotge al 2006 i veure què cal fer a partir d'això, no a la contra.